

Pedagogisch beleidsplan versie 4.0



Metagegevens

Auteur

Naam: Jolijn Hendriks

Functie: Houder

Goedkeuring

Naam: Michael Hendriks

Functie: Houder

Naam: Mary Roest

Functie: Voorzitter oudercommissie

Naam: Heleen Hesseling

Functie: Inspecteur GGD Midden Nederland

Documenthistorie

Versie	Datum	Status
4.0	02-04-2013	definitief

Wijzigingen t.o.v. de vorige versie

- aangepast aan de nieuwe huisstijl van Gastouderservice Take Care.



Inleiding

Door de invoering van de Wet Kinderopvang in januari 2005, worden er diverse kwaliteitseisen gesteld aan gastouderopvang. Eén van de kwaliteitseisen waar gastouderbureau's aan moeten voldoen is het hebben van een pedagogisch beleidsplan en de formulering van kwaliteitsrichtlijnen.

In dit pedagogisch beleidsplan staat vermeld welke visie Gastouderservice Take Care heeft over het opvoeden van kinderen.

Gastouderservice Take Care vindt het belangrijk dat de kinderen worden opgevangen in een omgeving waarin zij zich plezierig en vertrouwd voelen. Verder hecht Gastouderservice Take Care veel waarde aan veiligheid en hygiëne. Uit deze visie volgen de voorwaarden waaraan de opvangomgeving en de gastouders moeten voldoen. Ouders / verzorgers weten dus waar ze op kunnen rekenen als zij hun kind voor opvang naar een gastouder brengen. Het pedagogisch beleidsplan zorgt ervoor dat de ouders het gastouderbureau en de gastouder kunnen aanspreken op hun beloften.

Visie

De eerste levensjaren zijn erg belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. In deze jaren leert een kind de belangrijkste vaardigheden aan, die de basis vormen voor verdere ontwikkeling.

Bij de ontwikkeling van een kind speelt ook de omgeving een belangrijke rol. Het is daarom belangrijk dat het kind zich in een omgeving bevindt waarin hij of zij zich veilig en plezierig voelt. Voor kinderen die een deel van hun tijd doorbrengen bij een gastouder, maakt dus ook de gastouderopvang deel uit van de omgeving. Om ongelukken, ziektes en infecties zoveel mogelijk te voorkomen, vinden wij dat het kind in een veilige en schone omgeving moet worden opgevangen.

Daarnaast vinden wij dat het kind veiligheid en vertrouwen gegeven dient te worden d.m.v. begeleiding, ondersteuning en stimulering van het kind op de verschillende ontwikkelingsgebieden.



Deze ontwikkelingsgebieden zijn:

- **Lichamelijke ontwikkeling:** Ontwikkeling van de grove en fijne motoriek en van de zintuigen;
- **Sociaal-emotionele ontwikkeling:** Ontwikkeling van het leren kennen van de eigen gevoelens, het leren om te gaan met deze gevoelens en het uiten ervan aan anderen;
- **Verstandelijke ontwikkeling:** Ontwikkeling van het denkvermogen;
- **Taalontwikkeling:** Ontwikkeling van de verbale communicatie;
- **Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid:** Ontwikkeling naar zelfstandigheid;
- **Creatieve ontwikkeling:** Ontwikkeling van de eigen fantasie.

Visie in de praktijk

Voldoen aan basisvoorwaarden

Gastouders spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van een gastkind. De gastouders moeten daarom in staat zijn om een klimaat te scheppen waarbij een gastkind zich veilig en vertrouwd voelt en met plezier kan spelen en zich ontwikkelen. Bovengenoemde voorwaarden zijn ons uitgangspunt hiervoor.

Praktijk van de ontwikkelingsgebieden

De gastouders moeten een actieve rol aannemen bij de stimulering van de verschillende ontwikkelingsgebieden:

- **Lichamelijke ontwikkeling:** Kinderen hebben ruimte nodig om zich lichamelijk te kunnen ontwikkelen. De opvangruimte moet dus zo zijn ingericht dat het kind wordt gestimuleerd om zich te bewegen en te spelen. De opvangruimte dient verder voldoende groot te zijn, voldoende daglicht te hebben en het moet voor het kind ook de mogelijkheid bieden om zich terug te kunnen trekken;
- **Sociaal – emotionele ontwikkeling:** Voor een goede persoonlijkheids- ontwikkeling is het belangrijk dat een kind zich veilig voelt. De gastouder speelt hierbij een belangrijke rol. Wij vinden het daarom belangrijk dat de gastouder een gastkind voldoende aandacht en warmte geeft. De gastouder treedt ook correctief op bij ongewenst gedrag, echter nooit fysiek. De gastouder neemt gevoelens van de kinderen serieus en praat hier ook over met de kinderen;



- **Verstandelijke ontwikkeling:** Door het aanbieden van puzzels, constructiemateriaal, spelletjes en andere gerichte activiteiten wordt de verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd. De gastouder bepaalt aan welke spelletjes een speelgoed een kind toe is en stimuleert het kind bij het spelen hiermee;
- **Taalontwikkeling:** In de eerste vier levensjaren van een kind vindt er een snelle ontwikkeling plaats op het gebied van taal. Wij vinden het daarom belangrijk dat de gastouder de Nederlandse taal goed beheerst en communicatief goed onderlegd is. De verbale communicatie kan gestimuleerd worden door bijvoorbeeld voor te lezen, samen te zingen of samen te lezen.

Waar moeten gastouders aan voldoen

Voldoen aan basisvoorwaarden

Gastouders spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van een gastkind. De gastouders moeten daarom in staat zijn om een klimaat te scheppen waarbij een gastkind zich veilig en vertrouwd voelt en met plezier kan spelen en zich ontwikkelen. Bovengenoemde voorwaarden zijn ons uitgangspunt hiervoor.

Praktijk van de ontwikkelingsgebieden

De gastouders moeten een actieve rol aannemen bij de stimulering van de verschillende ontwikkelingsgebieden:

- **Lichamelijke ontwikkeling:** Kinderen hebben ruimte nodig om zich lichamelijk te kunnen ontwikkelen. De opvangruimte moet dus zo zijn ingericht dat het kind wordt gestimuleerd om zich te bewegen en te spelen. De opvangruimte dient verder voldoende groot te zijn, voldoende daglicht te hebben en het moet voor het kind ook de mogelijkheid bieden om zich terug te kunnen trekken;
- **Sociaal – emotionele ontwikkeling:** Voor een goede persoonlijkheids- ontwikkeling is het belangrijk dat een kind zich veilig voelt. De gastouder speelt hierbij een belangrijke rol. Wij vinden het daarom belangrijk dat de gastouder een gastkind voldoende aandacht en warmte geeft. De gastouder treedt ook correctief op bij ongewenst gedrag, echter nooit fysiek. De gastouder neemt gevoelens van de kinderen serieus en praat hier ook over met de kinderen;



- **Verstandelijke ontwikkeling:** Door het aanbieden van puzzels, constructiemateriaal, spelletjes en andere gerichte activiteiten wordt de verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd. De gastouder bepaalt aan welke spelletjes een speelgoed een kind toe is en stimuleert het kind bij het spelen hiermee;
- **Taalontwikkeling:** In de eerste vier levensjaren van een kind vindt er een snelle ontwikkeling plaats op het gebied van taal. Wij vinden het daarom belangrijk dat de gastouder de Nederlandse taal goed beheerst en communicatief goed onderlegd is. De verbale communicatie kan gestimuleerd worden door bijvoorbeeld voor te lezen, samen te zingen of samen te lezen.
- **Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid:** Bij het opgroeien tot een zelfstandig mens is het belangrijk dat een kind zelfvertrouwen en een gevoel van eigenwaarde ontwikkelt. De gastouder stimuleert het kind hierbij. De gastouder laat het kind dingen zoveel mogelijk zelf doen vanaf de leeftijd dat het kind daartoe in staat is, maar biedt hulp waar dat nodig is. Door het geven van kleine en overzichtelijke opdrachten kan de gastouder dit al van het begin af aan leren aan de kinderen. Deze opdrachten moeten wel allemaal goed uitvoerbaar zijn, zodat het kind geen gevoel van onzekerheid of minderwaardigheid kan oplopen;
- **Creatieve ontwikkeling:** Creatief spel stimuleert de fantasie en vormt een manier om emoties en gevoelens te uiten. De gastouder stimuleert daarom het kind om lekker bezig te zijn met verschillende materialen en spelletjes. In de eerste levensmaanden zullen dit voornamelijk kennis- makingsspelletjes zijn waarbij het kind zijn eigen lichaam leert kennen en de coördinatie tussen oog en hand ontwikkelt. Vanaf ongeveer een half jaar krijgt het kind ook aandacht voor allerlei dingen van verschillende vorm, kleur en materiaal. De gastouder laat het kind daarom kennismaken met verschillende materialen, vormen en kleuren, door dingen te laten bekijken, aanraken en voelen. Voorbeelden hiervan zijn spelen met water, klei, zand, verkleedspullen, poppen etc.

Verklaring Omtrent het Gedrag

Alle gastouders dienen in het bezit te zijn van een Verklaring Omtrent het Gedrag, afgegeven volgens de wet Justitiële gegevens. Deze verplichting geldt tevens voor gastouders en alle thuiswonende gezinsleden van de gastouder boven de leeftijd van 18 jaar. De gastouder overlegt een dergelijke verklaring aan Take Care vóór aanvang van zijn of haar werkzaamheden; de verklaring is op dat moment van overleggen niet ouder dan twee maanden. Indien de Ondernemer redelijkerwijs mag vermoeden dat de werknemer of de gastouder niet langer voldoet aan de eisen voor het afgeven van deze verklaring, verlangt de Ondernemer dat de werknemer, binnen een door de Ondernemer vast te stellen termijn, opnieuw een Verklaring Omtrent het Gedrag overlegt die niet ouder is dan twee maanden.



Continue screening

Vanaf 1 maart 2013 is de continue screening in de gastouderopvang gestart. Vanaf deze datum wordt dagelijks gecontroleerd op nieuwe strafbare feiten van gastouders en hun huisgenoten > 18 jaar. Indien een nieuw strafbaar feit een belemmering vormt voor de voortzetting van de werkzaamheden met kinderen zal de toezichthouder (GGD) direct een melding maken aan het gastouderbureau. Deze zal vragen aan de gastouder om een nieuwe VOG te overleggen. Hier kan enkele weken overheen gaan, waardoor het kan voorkomen dat een gastouderbureau na een dergelijke melding de gastouder liever op non-actief zou willen zetten tot er bekend is of een gastouder een bedreiging vormt voor de kinderen.

Een gastouderbureau kan dat niet, omdat zij geen arbeidsrelatie heeft met een gastouder.

Daarom hebben gastouderbureau's een toestemmingsformulier ontvangen dat zij door hun gastouders zullen laten ondertekenen. Dit formulier geeft het gastouderbureau toestemming om signalen van de toezichthouder over een gastouder te mogen melden aan de ouders. Deze kunnen dan zelf beslissen of zij (tijdelijk) voor andere opvang kiezen.

Criteria voor het gastouderschap

Om de situatie en omgeving waarin kinderen opgevangen worden zo ideaal mogelijk te maken verlangt Take Care een aantal dingen van de gastouders:

1. Algemeen:

- De gastouder is minimaal 21 jaar oud
- De gastouder is lichamelijk gezond en geestelijk evenwichtig
- De gastouder is in staat om een continue en stabiele opvangsituatie te bieden
- De gastouder beschikt over een open en flexibele instelling
- De gastouder heeft verantwoordelijkheidsgevoel
- De gastouder is in het bezit van een certificaat van de cursus Kinder EHBO, dat voldoet aan de richtlijnen van het Oranje Kruis.
- De gastouder is in het bezit van het diploma MBO 2 Zorg (en welzijn) of een vergelijkbaar diploma.

2. Houding van de gastouder ten opzichte van Take Care:

De gastouder is bereid om samen te werken met Take Care en accepteert de begeleiding op het gebied van het pedagogisch beleid, veiligheid en gezondheid. De gastouder is bereid om zich bij te scholen en respecteert het beroepsgeheim.



3. Motivatie:

De gastouder staat positief tegenover het feit dat kinderen worden opgevangen door anderen dan de eigen ouders en gaat graag met kinderen om. Het opvangkind mag niet worden gezien als substituuut voor eigen kinderen of gebruikt worden om eigen onverwerkte problematiek op te lossen. De gastouder respecteert de normen en waarden van de vraagouders en zal in goed overleg met de ouders deze zover mogelijk uitdragen aan de kinderen.

4. Het gezin van de gastouder:

De andere gezinsleden moeten positief staan ten opzichte van de opvang van andere kinderen. Inclusief de eigen kinderen mogen er niet meer dan vier kinderen beneden de 4 jaar aanwezig zijn. Indien het voornemen bestaat om kinderen van verschillende vraagouders op te vangen zal in gezamenlijk overleg tussen gastouder, vraagouders en Take Care worden bepaald of de samenstelling van de groep een beperking zou kunnen opleveren voor de ontwikkeling, veiligheid of gezondheid van het individuele kind.

5. Omgevingsfactoren

In en om het huis waar de opvang plaatsvindt, dient het in voldoende mate veilig te zijn en dient voldaan te worden aan een aantal hygiënische normen: de opvangplaats is schoon, heeft voldoende frisse lucht en voldoende daglicht.

In het huis zelf dient er voldoende ruimte te zijn om te eten, slapen en spelen. Bij voorkeur bestaat er de mogelijkheid om buiten te spelen of is er in de directe omgeving van de opvanglocatie een mogelijkheid daartoe. De gastouder beschikt, eventueel ter beschikking gesteld door de ouders, over voldoende spelmaterial dat afgestemd is op de leeftijd en ontwikkeling van het kind. Hierbij valt te denken aan prentenboeken en voorleesboeken voor jonge kinderen, simpele leesboekjes voor wat oudere kinderen om de ontwikkeling te stimuleren en bijvoorbeeld speelgoed als Lego of Duplo om de creativiteit te stimuleren.

6. Pedagogische kwaliteit van de gastouder:

De gastouder moet ervaring hebben met of kennis hebben van de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. De gastouder moet aandacht hebben voor de eigen individualiteit van ieder kind, in staat zijn tot het stimuleren van een kind in zijn of haar ontwikkeling en de pedagogische aanpak daarop kunnen aanpassen. De gastouder moet in staat zijn tot het geven van warmte en geborgenheid aan het opvangkind.



De gastouder communiceert met de vraagouders over hoe kinderen worden beloofd of gestraft bij bepaalde gedragingen. De gastouder respecteert de normen en waarden van de vraagouders, maar zal nimmer fysiek geweld gebruiken tegen de kinderen.

De gastouder moet emoties kunnen herkennen bij de kinderen.

De gastouder zal hierover communiceren met

de vraagouders. Als kinderen verdrietig zijn, bang zijn, of andere vervelende emoties hebben zal de gastouder deze gevoelens serieus nemen en waar mogelijk het kind ondersteunen en de vraagouders hierover inlichten. De gastouder praat met de kinderen over deze gevoelens en zorgt ervoor dat zij hier mee om leren gaan.

De gastouder bespreekt met de ouders welke activiteiten worden ondernomen met de kinderen en zal proberen om een gestructureerd programma op te stellen zodat de kinderen regelmatig hebben tijdens de opvanguren.

7. Leeftijdsopbouw bij opvang:

De gastouder houdt rekening met de leeftijd en ontwikkelingsfasen van het kind. De gastouder dient per kind voor een op de ontwikkelingsfase van het kind afgestemde benadering van opvang te kiezen.

- 0 –6 maanden: In deze leeftijdsfase is het belangrijk om veel aandacht te besteden aan visueel contact, aanraking en geluid. Een veilige en vertrouwde omgeving is in deze fase erg belangrijk, geef het kind daarom veel aandacht door met het kind te spelen, op schoot te nemen, te troosten, te praten, etc. Kinderen in deze leeftijdsfase ontdekken hun eigen lichaam. Gastouders kunnen kinderen verschillende dingen laten zien en aanraken of dingen laten volgen met de ogen. Daarnaast is het leuk om liedjes te zingen en bewegingsspelletjes te doen. Ga bijvoorbeeld met uw rug tegen de muur zitten, trek uw knieën op en zet het kindje tegen uw bovenbenen. Zo kijkt u recht in de ogen van het kindje, kunt u het kindje aanraken en liedjes voor hem zingen.
- 6 – 12 maanden: Ook in deze fase vinden kinderen het fijn om opgepakt te worden en lichamelijk contact te hebben. Het is belangrijk om veel aandacht te geven en positief te reageren op het contact zoeken van het kind. Spelletjes die leuk zijn om te doen zijn samen plaatjes kijken, dingetjes verstoppen, samen lezen en spiegelspelletjes. Ga bijvoorbeeld met het kind voor een spiegel staan en pak het handje en laat hem zwaaien naar het kindje in de spiegel.



- 12 – 18 maanden: In deze fase leert het kind steeds meer de omgeving kennen. Het los leren lopen en het zeggen van de eerste woordjes zijn twee belangrijke ontwikkelingen in deze fase. Het zeggen van woordjes kan gestimuleerd worden door samen boekjes te lezen of het kindje zinnestukjes te laten afmaken. Om het lopen te stimuleren is het bijvoorbeeld leuk om achter het kind te staan, de handjes te pakken en naar een bal toe te lopen en het kind aan te moedigen om er tegen te schoppen. Zorg dat het kind voldoende bewegingsvrijheid heeft en dat de omgeving veilig is. Kinderen zijn vaak creatiever dan u denkt en zullen eerder dan u denkt bij spullen kunnen komen die een gevaar voor hen op kunnen leveren.
- 18 maanden en ouder: Vanaf deze leeftijd kan het kind vaak lopen en de taal ontwikkelt zich ook steeds meer. Het is daarom leuk om spelletjes te spelen waarbij het kind moet lopen en rennen, laat het kind bijvoorbeeld achter u aan hollen om u te 'vangen'. Ook is het leuk om samen eenvoudige puzzeltjes te maken. Zorg er altijd wel voor dat de spelletjes niet te moeilijk zijn voor het kind.

8. Houding van de gastouder ten opzichte van de vraagouder:

De gastouder staat open voor mogelijke andere ideeën en levenswijzen van de vraagouders, respecteert deze en is bereid om samen te werken met de vraagouders.

De gastouder moet in staat zijn tot het maken en naleven van concrete en duidelijke afspraken met de vraagouders. De gastouder is in staat tot het bespreekbaar maken van eventuele problemen met betrekking tot de opvang en ontwikkeling van het kind.

9. Het overbrengen van waarden en normen:

De gastouder draagt zorg voor een positieve sfeer en een positieve omgeving waarin kinderen leren om andere kinderen en volwassenen positief te benaderen. De gastouder waardeert de kinderen en hun ouders om wat ze zijn, zij bevordert een positieve beeldvorming en geeft zelf het goede voorbeeld.

10. Risico-inventarisatie:

Bij elke mogelijke gastouder zal een risico-inventarisatie plaatsvinden. Naar aanleiding van deze inventarisatie zal een actieplan opgesteld worden. De gastouder dient dit actieplan in acht te nemen.

11. Het aantal kinderen op de opvanglocatie:

- De gastouder mag maximaal 6 kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar opvangen, daarbij worden de eigen kinderen tot 10 jaar meegeteld.
- De gastouder mag niet meer dan 5 kinderen tegelijk opvangen, als deze allemaal jonger zijn dan 4 jaar. Dit is inclusief de eigen kinderen tot 4 jaar. > De gastouder mag maximaal 4 kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar tegelijk opvangen, waarvan maximaal twee kinderen van 0 jaar. Dit is inclusief de eigen kinderen van deze leeftijd.



Wat doet Gastouderservice Take Care

Kennismaking en RI

De eerste keer wordt er een kennismakingsgesprek gehouden en een RI gedaan en indien noodzakelijk een plan van aanpak (PvA) opgesteld.

Om de kans op ongelukken zo klein mogelijk te houden zullen er twee risico inventarisaties bij de gastouder thuis worden afgenomen, een voor de veiligheid en een voor de gezondheid. Wanneer een risico onvoldoende scoort zal deze worden opgenomen in een PvA. Dit PvA heeft als doel de risico's te verkleinen of uit te sluiten.

Voortgangsgesprek en RI

Er wordt jaarlijks een voortgangsgesprek gehouden en een RI afgenomen.

Om de kwaliteit van de opvang te bewaken zal er jaarlijks een voortgangsgesprek plaatsvinden. Dit gesprek zal plaatsvinden op de opvanglocatie, zo kunnen ook eventuele actiepunten uit de risico inventarisatie worden geëvalueerd. In dit gesprek zal ook het pedagogisch beleidsplan en de daarin beschreven waarden en normen ter sprake komen. Met de gastouder wordt gekeken naar het verloop van de sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen.

Bezoek

Er wordt jaarlijks een bezoek gebracht.

Ondersteuning

Ouders en gastouders kunnen begeleiding krijgen op het gebied van opvoedkundige ondersteuning (pedagoog en kinderpsycholoog) en financiële ondersteuning (financieel specialist).

Kennisbevordering

Er is een gastouderacademie beschikbaar. Hieraan kunnen gastouders trainingen volgen. Daarnaast worden er diverse workshops en overige trainingen aangeboden.

Iedere gastouder die staat ingeschreven bij Gastouderservice Take Care heeft de verplichting tot het volgen van een cursus EHBO voor kinderen en in ieder geval een pedagogische training. Daarnaast worden er jaarlijks verschillende workshops aangeboden m.b.t. opvoeding en ontwikkeling. Deze workshops zijn ook toegankelijk voor vraagouders.

EHBO

Door Gastouderservice Take Care wordt de herhaling van de EHBO vergoed voor gastouders met meer als 6 opvangkinderen. Dit als extra stimulans deze tijdig te doen.



Koppelingsgesprekken

Er worden koppelingsgesprekken gevoerd.

Telefonische ondersteuning en website

Gastouderservice Take Care is 7 x 24 uur beschikbaar via de website en e-mail en bereikbaar van 9:30 – 17:00. Voor noodgevallen is Gastouderservice Take Care 7 x 24 uur bereikbaar.

Vragen, wijzigingen worden geregistreerd.

Vraagouders en gastouders kunnen ten alle tijde terecht bij de directie van Gastouderservice Take Care met vragen en opmerkingen. De medewerkers van Take Care kunnen de gastouders waar gewenst ondersteunen en coachen.

Via de website van Gastouderservice Take Care krijgen de gastouders nieuws en informatie aangeboden over o.a. hygiëne, veiligheid, 'wat te doen bij ongelukjes' en andere nuttige en leuke tips over kinderopvang.

Nieuwsbrief

Per kwartaal wordt er een nieuwsbrief uitgebracht.

Social Media

Gastouderservice Take Care heeft een Google+ account, een Blogger account, een Twitter account, een Facebook account, een Hyves account, waarop relevante informatie wordt gepost.

